

diskusní setkání „Bydlení a senioři“

centrum kvality bydlení

Platforma pro vzdělávání a výzkum obytného prostředí.
Odborný poradce v oblasti bytových staveb a bydlení.

COHOUSING PLUS - SDÍLENÉ BYDLENÍ PRO SENIORY

Brno, květen 2014, David Tichý

Omezení osamocení v životě seniorů v sobě skrývá potenciál prodloužení vitality a soběstačnosti stárnoucího člověka. Jak můžeme navrhnout bydlení pro seniory, aby toto prostředí skutečně aktivizovalo člověka a tím se oddálila i případná pomoc ve formě domácí péče nebo dokonce zabránilo odchodu seniorů do specializovaného zařízení?

KOMUNITNÍ BYDLENÍ JAKO PLATFORMA VLASTNÍHO BYDLENÍ, SPOLEČNÝCH AKTIVIT I VZÁJEMNÉ POMOCI

DOMA - bydlení seniorů ve svém přirozeném sociálním prostředí (ageing in place)

KOMUNITA - vytváření sociální sítě vlastními silami mimo domov a její podpora

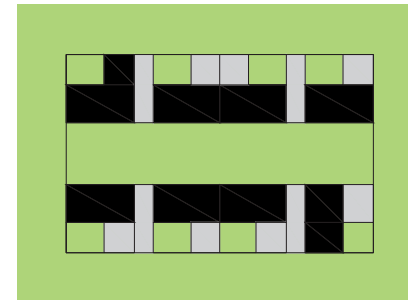
INSTITUCE - centra pro seniory, domy s pečovatelskou službou, ostatní zařízení pro seniory

KOMUNITNÍ BYDLENÍ PRO SENIORY

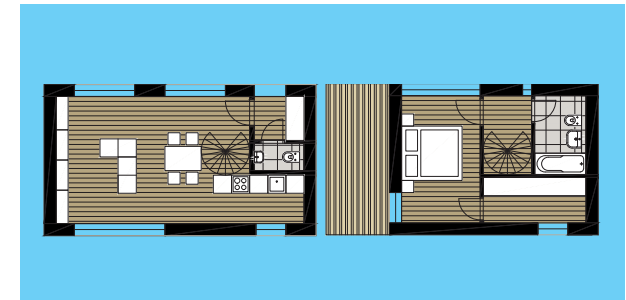
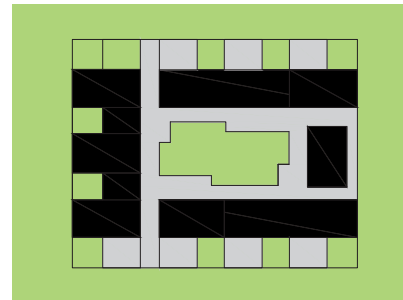

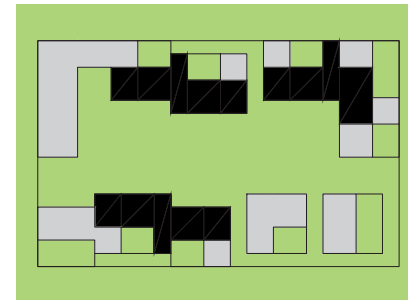
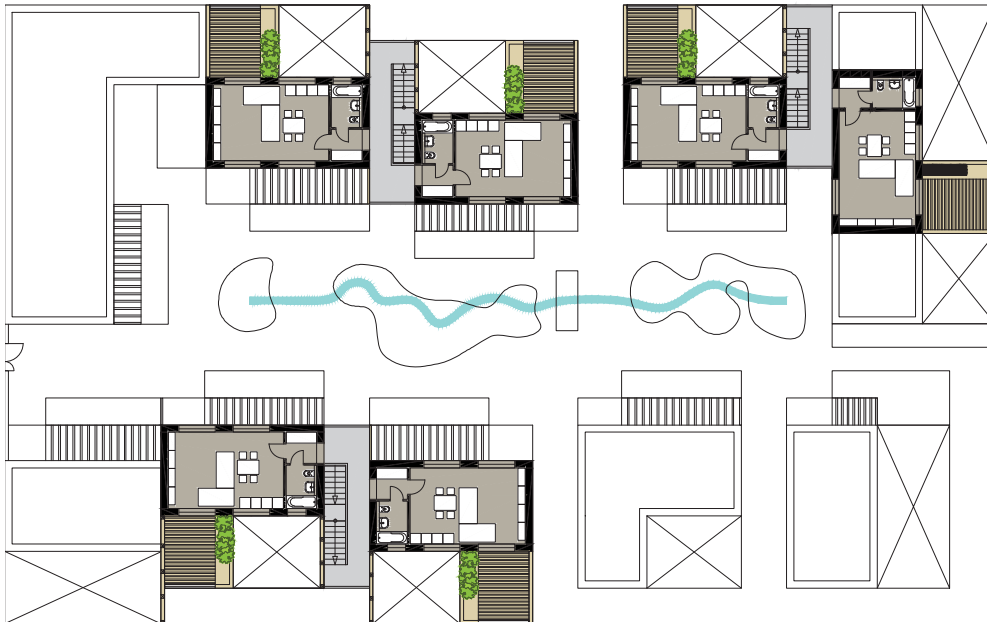

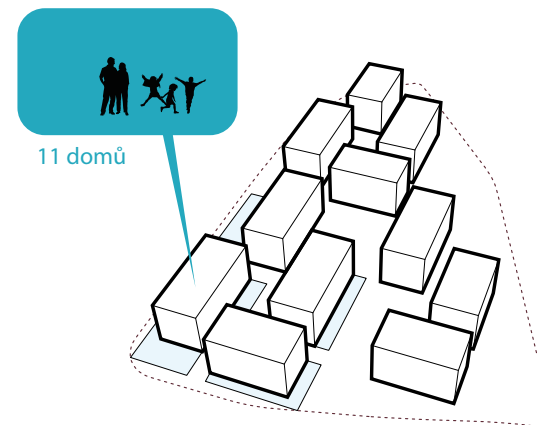
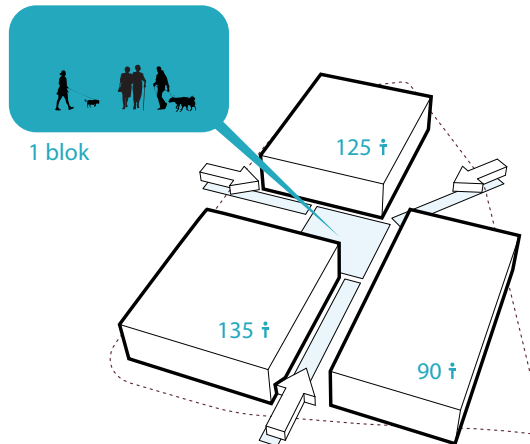
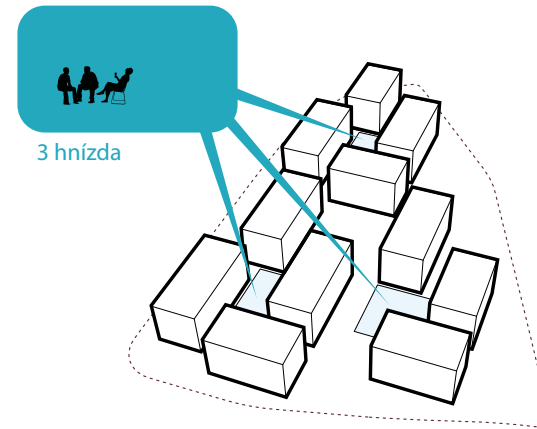
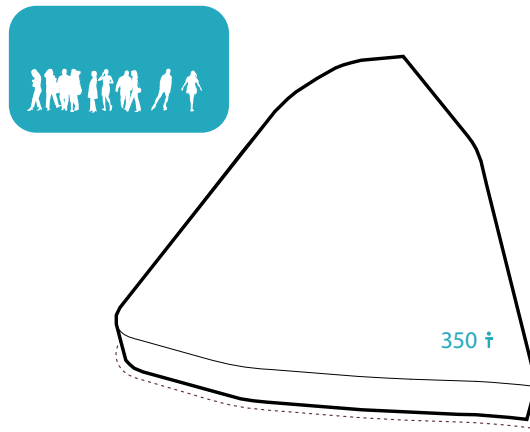
PROJEKT SENIORSKÉHO KOMUNITNÍHO BYDLENÍ

COHOUSING PLUS - VARIANTA POLOUZAVŘENÁ STRUKTURA

Za **optimální velikost sousedství** nebo komunity se považuje bydlení pro **cca 50-100 lidí**.

Velikost takové skupiny ovlivňuje více faktorů, od kulturních návyků příslušné společnosti až po formu a typologii staveb.

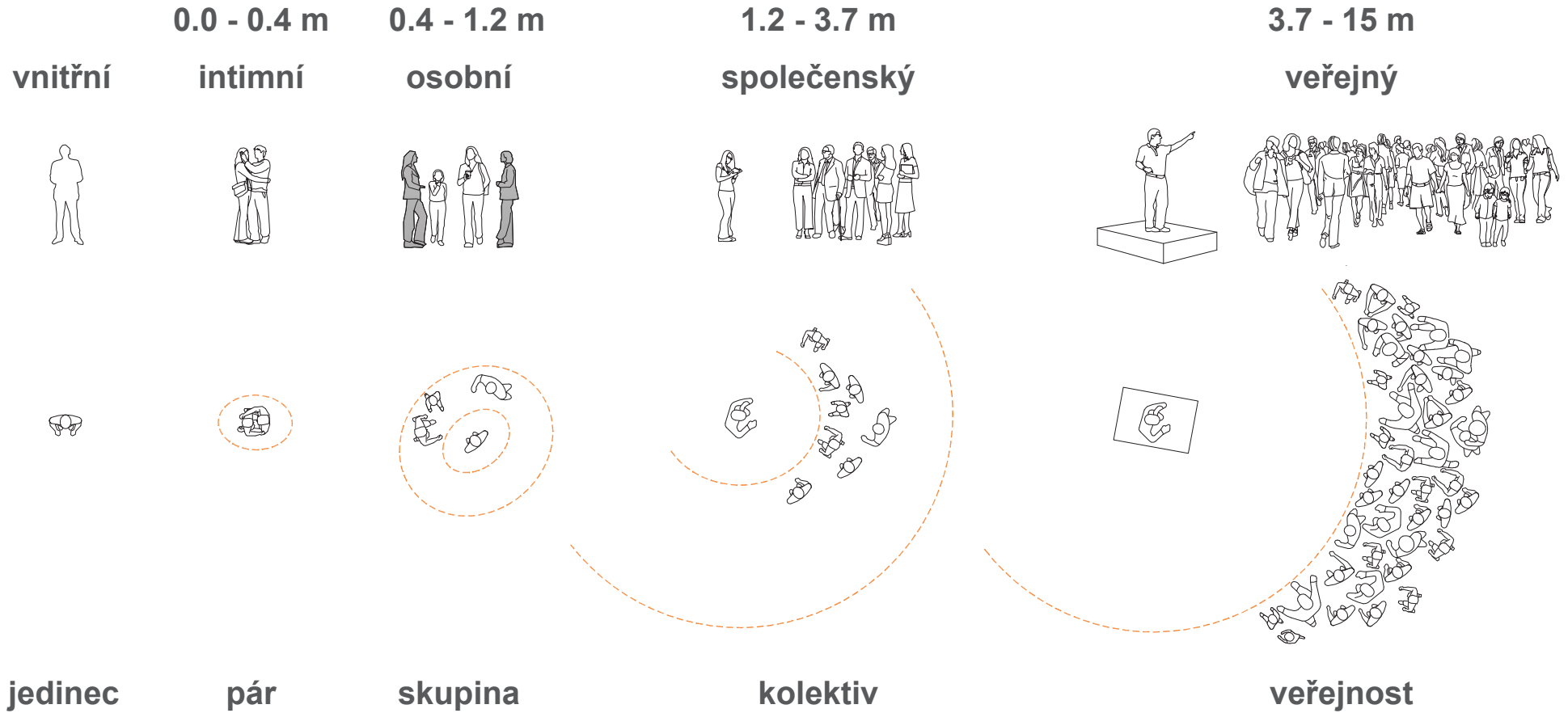
Pro seniory se vzhledem k jejich návykům, zvyklostem i k mentálním a fyzickým možnostem, uvádí optimální velikost pro vznik fungujícího **společenství cca 15-40 osob**.

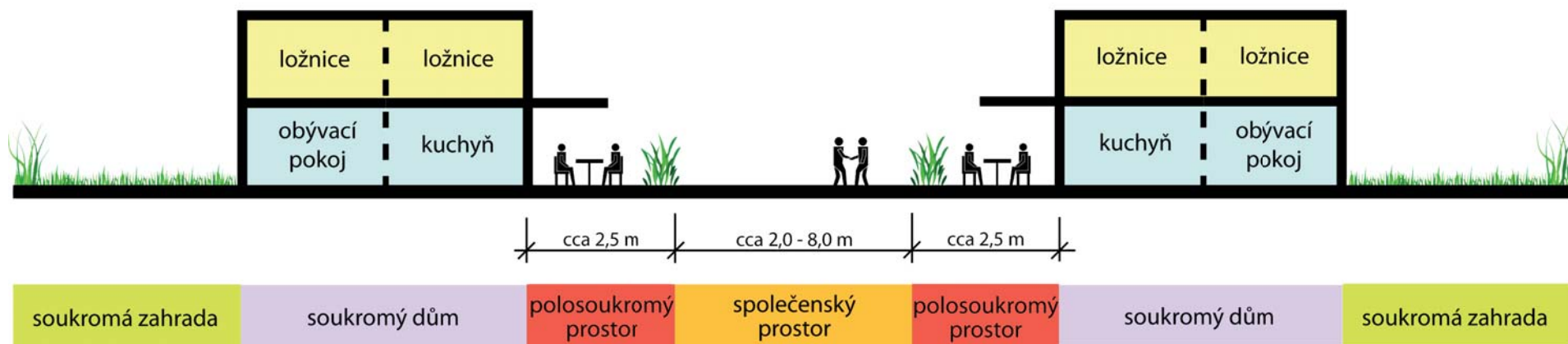
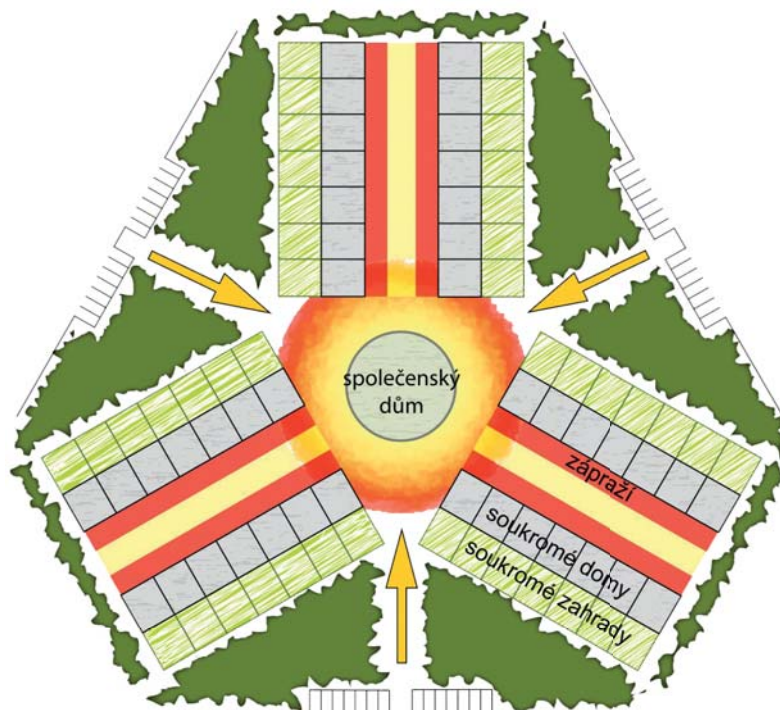
Pro osoby s fyzickým či mentálním handicapem se velikost skupiny ještě zmenšuje.

V měřítku bytu, podle typu dispozičního uspořádání, podle cílové skupiny, **se velikost komunity zmenšuje**.

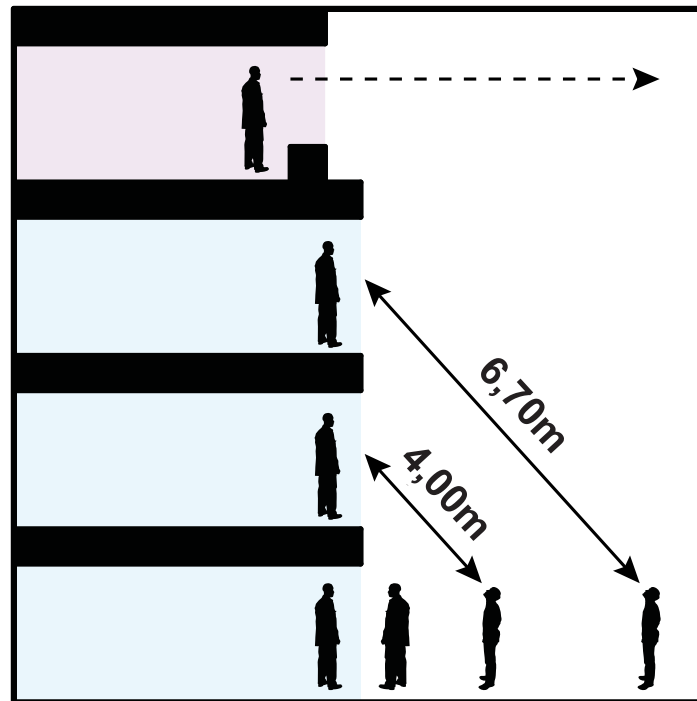
ATRIBUTY NÁVRHU - VZDÁLENOSTI, MĚŘÍTKA

ATRIBUTY NÁVRHU - VZTAH PARTERU K JEDNOTLIVÝM PODLAŽÍM

dle Jana Gehla

Lidé bydlící v prvních třech podlažích si dokáží udržet **silný vztah s okolním terénem**, lidé z podlaží **čtvrtého a výše** tento přímý a bezprostřední vztah již **ztrácejí** a jejich **kontakt** s okolím je vztažen **už více v horizontální rovině výhledu z okna**.

prostředníkem je prostředí - jeho charakter

Domov

můžeme definovat jako více méně ucelený obraz okruhu blízkých, známých lidí svázaných s hmotným prostředím, ve kterém člověk delší dobu pobýval, naplněný pocitem sounáležitosti, zázemí a bezpečí. Domov je vyjádřením emocionálního vztahu člověka k jeho nejbližšímu světu, osvojením tohoto světa, jeho humanizací a intimizací.

SAMOSTATNÁ JEDNOTKA JAKO ZÁKLADNÍ PRVEK BYDLENÍ

- Pokoj

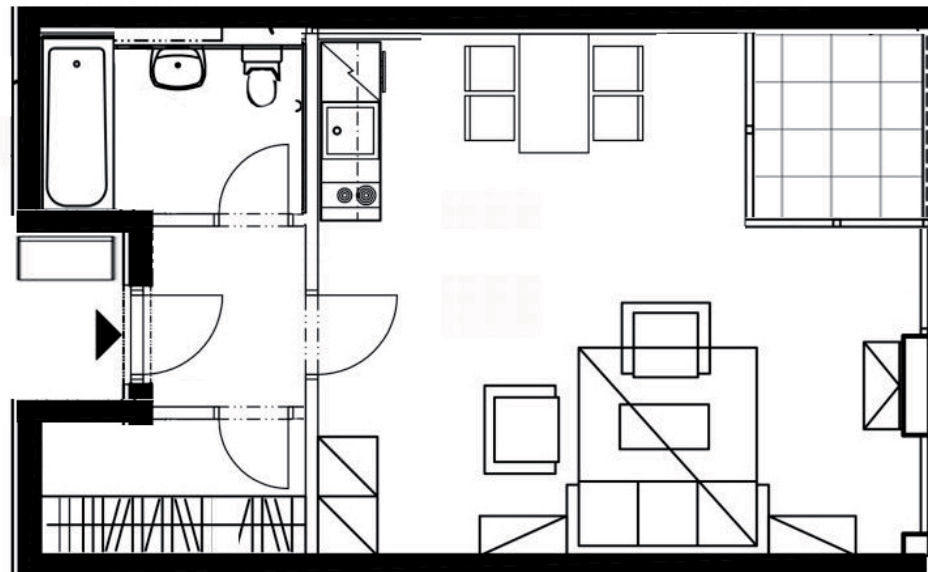
Postel
Společné sezení
Jídelní stůl
Základní kuchyňské zázemí
Šatní skříň
Knihovna
Místo pro TV
Osobní vybavení

- Zázemí

Plně vybavená koupelna
Vlastní wc
Možnost bezbariérového řešení
Vstupní prostory se šatnou (šatní skříň)

- Venkovní osobní prostor

- Prostor vstupu

- **Společná místnost (univerzální)**
- **Společné vaření a stolování**
- **Společné vybavení (prádelna, tělocvična...)**
- **Přidružené aktivity (místnost pro pečovatele se zázemím)**

Základní měřítko konceptů seniorského bydlení s komunitním charakterem:

1. Komunitní byty

2. Přestavby stávajících objektů

(úpravy bytů s doplněním chybějících prostorů
v rámci domu)

3. Novostvaby

(využívající plný potenciál prostorového
konceptu bydlení pro seniory)

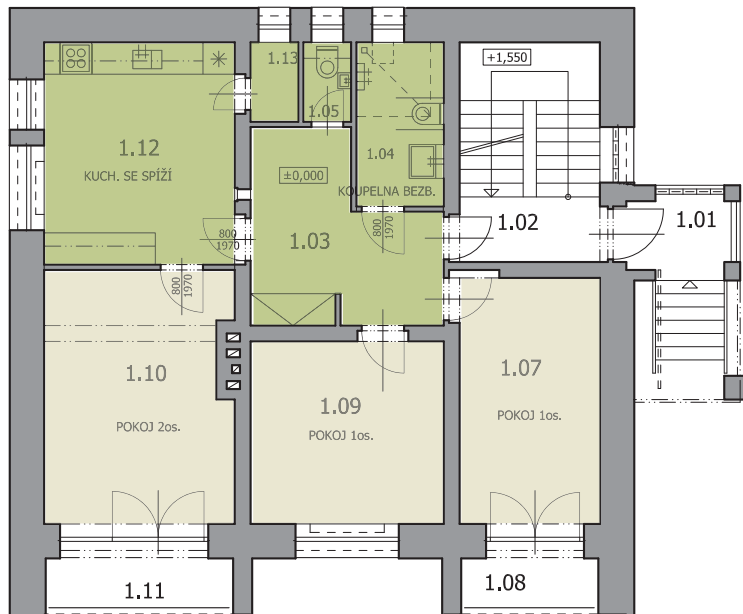
Skupinová domácnost pro 4 uživatele - společné zázemí

Skupinová domácnost pro 5 uživatelů - vlastní zázemí pro každý pokoj

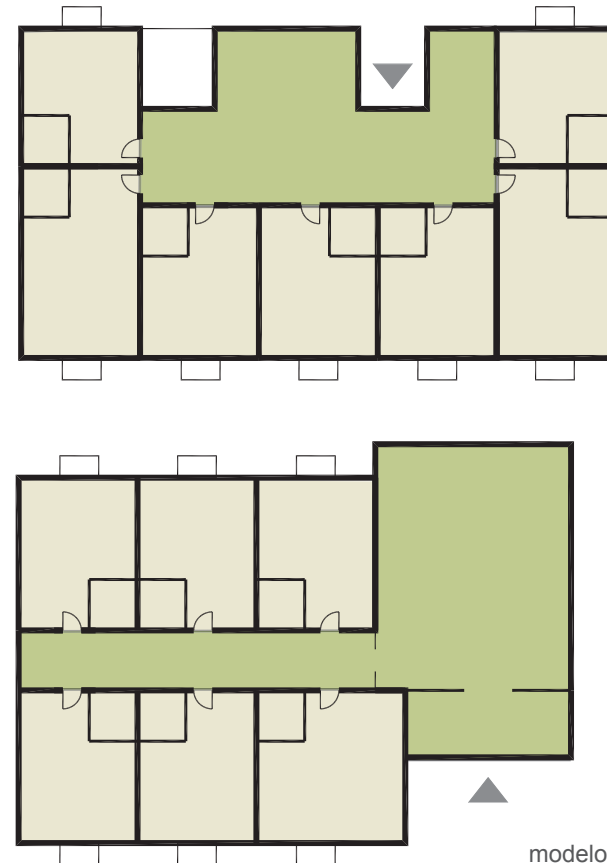
1. SDÍLENÝ

- vlastní pokoj
- společné sociální zázemí
- důraz na sounáležitost
- menší skupiny

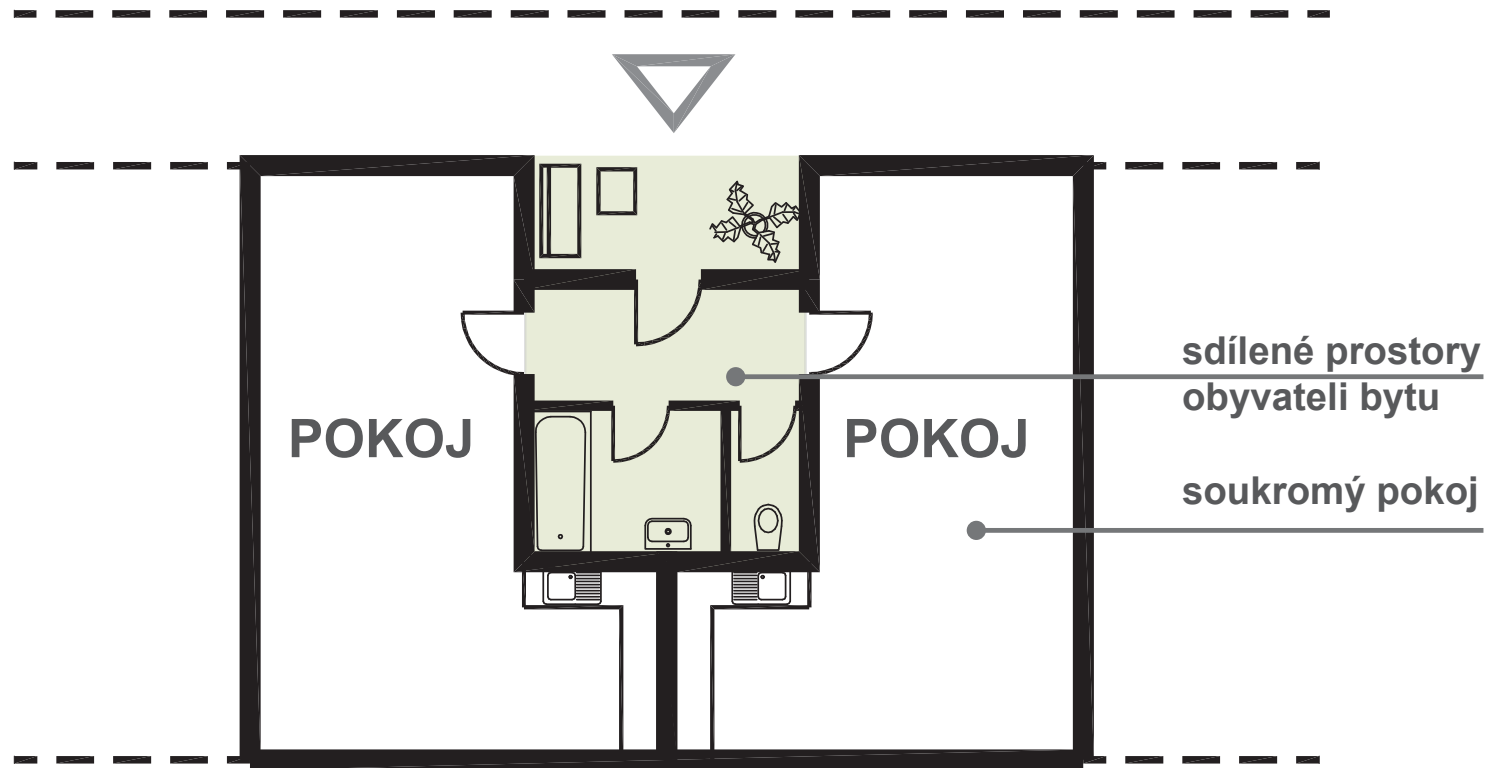
2. KOMUNITNÍ

- vlastní pokoj
- vlastní sociální zázemí
- důraz na vlastní identitu
- větší skupiny

sdílený byt
zdroj: Bydlení (nejen) pro lidi se zdravotním postižením
Vydalo: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
kolektiv autorů, Praha 2012, www.trass.cz

modelová
schémata komunitního bytu

kontakty a použitá literatura:

Ing. arch. David Tichý Ph.D.

**Centrum kvality bydlení o.s.
Thákurova 9, 164 34 Praha 6
www.cekb.cz**

www.unitarch.eu

www.fa.cvut.cz

www.jka-cohousing.cz

přednášky předmětu Nauka o stavbách II, Fakulta architektury ČVUT v Praze - Kohout, Tichý, Tittl, 2013

Koncept skupinového bydlení, David Tichý, dizertační práce, Fakulta architektury ČVUT v Praze, 2005

Cohousing: A Contemporary Approach to Housing Ourselves, Kathryn McCamant and Charles Durrett, 1988

Senior Cohousing Handbook, Charles Durrett, 2009

www. mccamant-durrett.com

The Hidden Dimension, Edward T. Hall, New York 1966

The Structure of the Ordinary, Form and Control in the Built Environment, John Habraken, Cambridge 1998

Život mezi budovami, Jan Gehl, 1996

**Bydlení (nejen) pro lidi se zdravotním postižením, Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky,
kolektiv autorů, Praha 2012, www.trass.cz**